

[Hvidberg.]

Det tredje, man indvender mod eksamensmellemskolen, er, at dens indhold ikke er tidssvarende, men netop for at ajourføre mellem- og realskolens stof blev der under den venstre-konservative regering nedsat et udvalg, som på det nærmeste var færdig med sit arbejde, da det Bomholtske 8 mands udvalg i efteråret 1954 gav det ferie på ubestemt tid.

For det fjerde henviser man til frafaldet i løbet af de 4 år, eksamensmellemskolen varer. Der findes herfor nogle tal, beroende på stikprøveundersøgelser foretaget af statistisk departement og en undersøgelse, som undervisningsinspektionen foretog for nogle år siden. Dette materiale har jeg ikke kunnet få fat i, men det kunne jo være, at den højtærede minister kunne skaffe os noget at vide om størrelsen af frafaldsprocenten fra 1. til 4. mellem. Så vidt jeg har kunnet få oplyst, er der i virkeligheden højst 1 elev pr. årgang, som går ud af eksamensmellemskolen på grund af manglende evner, eller fordi han får en chance for en læreplads netop nu. I København, men ikke på Frederiksberg og i Gentofte, viser skolevæsenets årsberetning for 1957 et væsentligt større frafald, svingende de sidste år mellem 23 og 33 pct., rimeligvis socialt bestemt og af årsager, der næppe kan tænkes at blive påvirket af ændringen i skolens struktur. Sandsynligvis spiller her boligforholdene en afgørende rolle. Forskellige kursus, bl. a. kursus til mellemskoleeksamen, der netop i København har særlig mange elever, som er ude over den skolepligtige alder, giver dog en del af dem, der falder fra, rigelige muligheder.

I virkeligheden forekommer det mig, at ingen af de anker, der sædvanligvis rejses mod eksamensmellemskolen, kan berettige til at likvidere denne stort set vellykkede skoleafdeling i byerne og i stedet indføre den foreslåede ordning med 6. og 7. klasse + 1. og 2. realklasse med såkaldt afrunding i 14 års alderen og i 16 års alderen, en skole, der af kyndige pædagoger er betegnet som den „knækkede“ mellemskole, og for hvilken det faktisk ikke er muligt at lave nogen virkelig timeplan eller læseplan, medmindre man vil skride til en voldsom devaluering af undervisningen. Her, må jeg bemærke, begynder allerede gymnasiemisere. Jeg

siger derfor, at vi bør hellere beholde vor mellemskole og vor mellemskoleeksamen, ihvorvel jeg naturligvis derved udsætter mig for, at man fortæller, at de konservative ingenting vil lave. Vi ønsker ikke at lave noget, der er dårligere.

Jeg vil her gerne henvide til J. C. Christensen, Gertz og Tuxen. Det var vidtskuende og kloge mænd og også mænd, der havde mod. Vi har såmænd ikke grund til nu letsindigt at kaste deres værk over bord på denne måde, derimod nok til at forbedre det og føre det à jour.

Jeg går nu over til det andet lille kapitel i mit indlæg, spørgsmålet om de børn, der nu går i den såkaldte fri mellemskole. Hvad er det, der efter det foreliggende lovforslag med ændringer skal ske med børnene efter 5. klasse, og hvad bliver der af dem?

Må jeg her indledningsvis fremdrage et lille kronologisk forhold, som desværre er karakteristisk for dette lovforslags behandling. I det oprindelige lovforslags § 14, stk. 2, hed det om fordelingen af børnene efter 5. klasse, at

„ved skoler med mere end 1 klasse pr. årgang kan børnene fra begyndelsen af 6. skoleår fordeles i klasserne på grundlag af deres standpunkt, evner og interesser.“ I ministerens skrivelse af 2. april er denne bestemmelse optaget uændret, men i skrivelsen af 15. april, den dag, ministeren havde sit møde med Danmarks Lærerforening og de politiske ordførereovre i ministeriets lokaler, er bestemmelsen, som nu findes i ændringsforslag nr. 12, § 14, stk. 6, fuldstændig ændret og betydeligt udvidet. Først den 22. april modtog udvalget de betydningsfulde bemærkninger til den nu ændrede paragraf, og den 23. april skulle der afgives betænkning.

Men lad nu denne, jeg tør nok sige noget hovedkulds behandling af det for mig vigtigste punkt i lovforslaget være. Mere betydningsfuldt er det naturligvis at komme til klarhed over indholdet af denne den 15. og 22. april ændrede paragraf. Medens det efter lovforslaget oprindeligt skulle være overladt de enkelte kommuner selv at fastlægge på deres skole- og undervisningsplan, om der fra det 6. skoleårs begyndelse skulle foretages det, ministeren kalder den „milde deling“, jfr. udtrykket „kan... fordeles i klasserne“, eller om klasserne skulle videreføres